

รายการที่ 3

การเมืองการปกครอง

โดย อ.วราภรณ์ ดันติวิวัฒน์
สถาบันกวดวิชา Pinnacle

พลเมืองดี

ความหมาย ผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตย ตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม

การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามหลักประชาธิปไตย คือ ตามรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติรับรอง สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ของประชาชน หลักนิติธรรม หลักเหตุผล หลักเสมอภาค หลักถือเสียงข้างมาก

แนวทางปฏิบัติ

ด้านสังคม

1. เป็นสมาชิกที่ดีในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน
2. เคารพปฏิบัติตามกฎระเบียบสังคม
3. รู้จักบำเพ็ญประโยชน์
4. รักษาสาธารณสมบัติ

ด้านเศรษฐกิจ

1. ยึดความซื่อสัตย์สุจริต
2. ประหยัด อดออม ขยัน
3. พัฒนางานให้ก้าวหน้า
4. เป็นผู้ผลิต-ผู้บริโภคที่มีคุณธรรม
5. ทำงานเต็มเวลา เต็มความสามารถ

ด้านการเมืองการปกครอง

1. เคารพกฎหมาย มีระเบียบวินัย
2. รับฟังความคิดเห็น มีเหตุผล
3. ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่
4. ไม่ใช้ความรุนแรงตัดสินปัญหา

ตัวอย่างข้อสอบ

การมีวินัยขอพลเมืองดี สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตยประการใดมากที่สุด

1. หลักนิติธรรม
2. หลักการปกครองตนเอง
3. หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน
4. หลักสิทธิและเสรีภาพของพลเมือง

ข้อใดเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

1. ยึดมั่นในวัฒนธรรมของสังคม
2. มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม
3. ประพฤติตนตามหลักศีลธรรม จริยธรรมของสังคม
4. ปฏิบัติตนตามระเบียบกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสังคม

สิทธิมนุษยชน

ความหมาย หมายถึง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ เสมอภาคของบุคคล

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึง สภาพความเป็นมนุษย์ ไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา เพศ อายุ สถานภาพ

แนวคิด เริ่มตั้งแต่สมัยกรีก โรมัน

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและพลเมือง เกิดหลังปฏิวัติฝรั่งเศส

ปี ค.ศ. 1789 ถือเป็นเอกสารรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุด และเป็นแม่บทของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ

10 ธ.ค. สหประชาชาติถือเป็นวันสิทธิมนุษยชนของโลก

รัฐธรรมนูญ 2540 ได้ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนเพิ่มขึ้น เช่น สิทธิในความเป็นมนุษย์ มีการจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรอิสระ มีหน้าที่ คัดกรอง ส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐาน

ตัวอย่างข้อสอบ

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เกี่ยวข้องกับเรื่องใดมากที่สุด

1. สิทธิ
2. หน้าที่
3. บทบาท
4. สถานภาพ

ระบอบการเมืองการปกครอง

รัฐและการปกครอง

รัฐ หมายถึง ชุมชนทางการเมืองที่ประกอบด้วยดินแดนที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรจำนวนหนึ่ง มีรัฐบาลเป็นผู้ให้อำนาจอธิปไตย มีเอกราชอิสรภาพ

องค์ประกอบของรัฐ

ดินแดน	อาณาเขตแน่นอน น่านน้ำ (ไม่เกิน 12 ไมล์ทะเล) น่านฟ้า แผ่นดิน ไม่มีกฎเกณฑ์กำหนดขนาดและเนื้อที่ติดกัน ควรมีอาณาเขตติดต่อเป็นผืนเดียว
ประชากร	ผู้มีสัญชาติของรัฐ ที่มีสิทธิ หน้าที่ในฐานะสมาชิกของรัฐ รวมถึงชนกลุ่มน้อย (ชาวไทยภูเขา) และคนต่างด้าว
อำนาจอธิปไตย	อำนาจสูงสุดในการปกครองตนเอง เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุด ทำให้รัฐมีอิสระเสรีภาพ เอกกราช
รัฐบาล	คณะบุคคลที่ใช้อำนาจปกครองเป็นอิสระ ไม่ขึ้นกับรัฐอื่น บริหารให้ประชาชนอยู่อย่างสงบมั่นคง ไม่ได้กำหนดที่มาของอำนาจ

รัฐ - ความเป็นรัฐต้องมีอำนาจอธิปไตยเสมอ ดินแดนขนาดเล็กถือเป็นรัฐ เช่น วาติกัน อาณานิคมไม่ถือเป็นรัฐ

ตัวอย่างข้อสอบ

เหตุผลในข้อใดที่แสดงถึงความจำเป็นที่ต้องมีรัฐ

1. เพื่อรักษาเอกราชของรัฐ
2. เพื่อรักษาความเป็นธรรมแก่ประชาชน
3. เพื่อรักษาความเสมอภาค
4. เพื่อรักษาเสรีภาพให้แก่พลเมือง

ข้อใดไม่จัดว่าเป็นองค์ประกอบของรัฐ

1. วุฒิสภา
2. ศาลรัฐธรรมนูญ
3. องค์การพัฒนาเอกชน
4. คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ปัจจัยข้อใดแสดงความเป็นพลเมืองของรัฐได้ดีที่สุด

1. เชื้อชาติ
2. วัฒนธรรม
3. สิทธิหน้าที่
4. ภาษาประจำชาติ

ประเภทของรัฐ

รัฐเดี่ยว	รัฐรวม (สหพันธรัฐ)
มีรัฐบาลเพียงแห่งเดียวที่ปกครองรวมอำนาจไว้ ส่วนกลาง โดยรัฐอาจกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น โดยทั่วไปมีขนาดเล็ก	มีรัฐบาล 2 ระดับ คือ - รัฐบาลกลางใช้อำนาจอธิปไตยที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของรัฐทั้งหมด เช่น การต่างประเทศ การทหาร การคลัง - รัฐบาลมลรัฐมีอำนาจในการดำเนินกิจการ เช่น การศึกษา สาธารณสุข การรักษาความสงบเรียบร้อย รัฐธรรมนูญของประเทศจะบัญญัติไว้ชัดเจน
ไทย อังกฤษ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ นิวซีแลนด์ สเปน	สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย อินเดีย สหภาพเมียนมา ออสเตรเลีย แคนาดา สวิตเซอร์แลนด์

ตัวอย่างข้อสอบ

ข้อใดแสดงถึงความแตกต่างระหว่างรัฐเดี่ยวกับรัฐรวม

1. ที่มาของหัวหน้ารัฐบาล
2. รูปแบบของรัฐบาล
3. อำนาจหน้าที่ของรัฐบาล
4. นโยบายของรัฐบาล

ประเทศคู่ใดมีรูปแบบของรัฐแตกต่างกัน

1. ออสเตรเลีย – นิวซีแลนด์
2. ลาว - ฟิลิปปินส์
3. อังกฤษ – ฝรั่งเศส
4. แคนาดา - สหรัฐอเมริกา

ระบบการเมืองการปกครอง

หมายถึง แบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งก่อให้เกิดข้อตกลงใจที่มีอำนาจบังคับในสังคม

ประเภทของระบบการเมืองการปกครอง

ปกครองคนเดียว	สมบูรณาญาสิทธิราชย์ เผด็จการ	กษัตริย์ ผู้เผด็จการ เช่น นโปเลียน
คนส่วนน้อย	อภิชนาธิปไตย คณาธิปไตย คอมมิวนิสต์	ชนชั้นสูง เช่น โรมัน เป็นคณะบุคคล เพื่อประโยชน์กลุ่ม เช่น สปาร์ต้า พรรคคอมมิวนิสต์
คนส่วนมาก	ประชาธิปไตย	กษัตริย์ ประธานาธิบดี

หลักการใช้อำนาจการปกครองและการจัดระเบียบการปกครองภายในรัฐ

รวมอำนาจ (ส่วนกลาง)

- กระทรวง กรม เป็นศูนย์กลางบริหารประเทศ
- ส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงาน โยกย้ายตามความเหมาะสม
- หน่วยงานอิสระเทียบเท่ากรม เช่น ราชบัณฑิตยสถาน สำนักพระราชวัง สำนักกราชเลขา สำนักงานอัยการสูงสุด สนง.เลขาธิการสภาผู้แทน, วุฒิสภา สนง.ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ สำนักนายกรัฐมนตรี ธนาคารแห่งประเทศไทย

แบ่งแยกอำนาจ (ภูมิภาค)

- ส่วนกลางส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงานในส่วนต่างๆ ให้อำนาจบริหารบางอย่างแก่เจ้าหน้าที่
- จังหวัด เป็นนิติบุคคล การตั้ง ยุบ ตราเป็น พ.ร.บ. จว.
- อำเภอ ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลการตั้ง ยุบ ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

กระจายอำนาจ (ท้องถิ่น)

- ประชาชนท้องถิ่นมีอำนาจบริหารกิจการ ในการปกครองตนเอง
- องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)
- องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
- เทศบาล แบบพิเศษ คือ กทม., พัทยา

ตัวอย่างข้อสอบ

ข้อใดคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในปัจจุบัน

1. เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล
2. เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา
3. เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา
4. เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล สภาตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา

หลักการบริหารราชการในส่วนกลางของไทยถือหลักใด

1. รวมอำนาจ	2. กระจายอำนาจ
3. แบ่งอำนาจ	4. แยกอำนาจ

หลักการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตรงกับหลักการใด

1. รวมอำนาจ	2. กระจายอำนาจ
3. แบ่งแยกอำนาจ	4. รวบอำนาจ

หลักการของระบอบประชาธิปไตย ที่สำคัญคือ

1. หลักความเสมอภาค คือ ความเท่าเทียมกันของคนในสังคม (เท่าเทียมกันในความเป็นมนุษย์ในศักดิ์ศรี) ทั้งทางกฎหมาย, การเมือง เศรษฐกิจ และได้รับโอกาส เช่น การศึกษา
2. หลักสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่
สิทธิ คือ ประโยชน์ที่ ก.ม. รับรองและคุ้มครองให้
เสรีภาพ คือ โอกาสที่บุคคลเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์แก่ตน
หน้าที่ คือ สิ่งที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย
3. หลักนิติธรรม คือ การยึดกฎหมายเป็นกฎเกณฑ์ของประเทศ หลักกฎหมายเป็นหลักสำคัญในระบอบประชาธิปไตย
4. หลักการยอมรับเสียงส่วนมาก และต้องไม่ละเมิดสิทธิของเสียงส่วนน้อย
5. อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน รัฐบาลคือ กลุ่มบุคคลที่ได้รับเลือกทำหน้าที่บริหารประเทศ รัฐบาลที่ดีจึงต้องเป็นของประชาชน เพื่อประชาชน การเลือกทำได้โดยตรงและโดยอ้อม
6. หลักแห่งการใช้เหตุผล คือ การใช้เหตุผลในการตัดสินใจปัญหา ไม่ใช่กำลังหรือความรุนแรง

เปรียบเทียบระบบประชาธิปไตย – เผด็จการ

ประชาธิปไตย	เผด็จการ
หลักการ - อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน - ให้สิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค แก่ประชาชน - ใช้หลักเหตุผลตัดสินใจปัญหา - ยึดหลักนิติธรรม	- อำนาจอยู่ที่บุคคลหรือคณะ - ไม่ยอมรับสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาคของประชาชน - เน้นการใช้อำนาจเด็ดขาด โดยรวมอำนาจอยู่ส่วนกลาง
- ใช้หลักเสียงข้างมากตัดสินใจไม่ละเมิดเสียงข้างน้อย	- เน้นความมั่นคง ปลอดภัยของชาติ - ยึดแนวคิดผู้ปกครอง
อุดมการณ์ - ให้คุณค่าแก่ประชาชนจึงมีสิทธิ เสรีภาพ รัฐเกิดมาเพื่อมนุษย์	- ให้คุณค่ารัฐ ผู้นำ เป็นสำคัญ - มนุษย์เกิดมาเพื่อรัฐ
โครงสร้าง - ผู้นำอยู่ในตำแหน่งตามวาระ - มีพรรคการเมืองหลายพรรค - แนวทางเศรษฐกิจ เอกชนเป็นเจ้าของได้มากกว่า	- องค์การการเมือง (รัฐธรรมนูญ รัฐสภา การเลือกตั้ง) เป็นฐานรองรับอำนาจผู้นำ - พรรคการเมืองพรรคเดียว หรือไม่มี - แนวทางเศรษฐกิจถูกควบคุมโดยรัฐ

ตัวอย่างข้อสอบ

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยยึดถือหลักการตามข้อใด

1. มนุษย์เกิดมาเพื่อรัฐ
2. รัฐเกิดมาเพื่อมนุษย์
3. มนุษย์เป็นเครื่องมือของรัฐ
4. รัฐมีความสำคัญเท่าเทียมกับมนุษย์

หัวใจสำคัญของประชาธิปไตยอยู่ที่ประเด็นใด

1. ประชาชนมีอำนาจตัดสินใจ
2. มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด
3. รัฐสภาเป็นผู้ออกกฎหมาย
4. รัฐบาลบริหารประเทศเพื่อประโยชน์ของประชาชน

การปกครองแบบประชาธิปไตยให้ความสำคัญในเรื่องใดมากกว่าการปกครองแบบเผด็จการ

1. กระบวนการในการบริหารประเทศ
2. การใช้อำนาจในการปกครอง
3. วิธีดำเนินการบริหารประเทศ
4. การสรรหาบุคคลเข้ามาบริหารประเทศ

ข้อใดมีลักษณะของระบอบการเมืองการปกครองแบบเผด็จการน้อยที่สุด

1. รัฐสังคมนิยม
2. สมบูรณาญาสิทธิราชย์
3. ฟาสซิสต์
4. คอมมิวนิสต์

ระบอบประชาธิปไตย แบ่งได้ 3 รูปแบบ

รัฐสภา (อังกฤษ)	ประธานาธิบดี (U.S.A.)	กึ่งรัฐสภากึ่งประธานาธิบดี (FR)
<u>ประมุข</u> ไม่ต้องรับผิดชอบทางการเมือง <u>กษัตริย์</u> อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม นอร์เวย์ สวีเดน เดนมาร์ก ไทย ญี่ปุ่น มาเลเซีย <u>ประธานาธิบดี</u> เยอรมัน อิตาลี อินเดีย สิงคโปร์ บังคลาเทศ มาจากการเลือกตั้งโดยอ้อม	ประธานาธิบดี เป็น<u>ประมุข</u> + <u>หัวหน้าฝ่ายบริหาร</u> มาจากการ เลือกตั้งโดยอ้อม วาระ 4 ปี (8 ปี) รับผิดชอบทางการเมือง	ประธานาธิบดี -ประมุข - หัวหน้าฝ่ายบริหารมาจากการ เลือกตั้งโดยตรง
หัวหน้าฝ่ายบริหาร – นายกรัฐมนตรี	ไม่มีนายกรัฐมนตรี	ประธานาธิบดีแต่งตั้ง นายกรัฐมนตรี + ค.ร.ม.
ไม่ยึดหลักแบ่งแยกอำนาจ	ยึดหลักแบ่งแยกอำนาจ	ปธน.ยุบสภาได้ และทำหน้าที่ อนุญาตใตตุลาการระหว่าง ค.ร.ม. กับรัฐสภา

รัฐสภา (อังกฤษ)	ประธานาธิบดี (U.S.A.)	กึ่งรัฐสภากึ่งประธานาธิบดี (FR)
- ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภากับ ค.ร.ม. ใกล้ชิดตามหลักการเชื่อมอำนาจ ค.ร.ม. มาจากพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมากในรัฐสภา <u>รัฐสภาที่มีอำนาจสูงสุด</u> เพราะ - ค.ร.ม. ต้องบริหารประเทศโดยรับผิดชอบต่อรัฐสภา - ค.ร.ม. จะเข้าดำรงตำแหน่งและบริหารได้ตราบเท่าที่ได้รับความไว้วางใจจากรัฐสภา - รัฐสภาควบคุมบริหารโดยเปิดอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ	- รัฐสภามาจากการเลือกตั้งสภาสูง – วาระ 6 ปี - สภาล่าง – วาระ 2 ปี - ปธน. และรัฐสภาอยู่ในตำแหน่งจนครบวาระ - ปธน. แต่งตั้ง รม.ต. โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา - ค.ร.ม. ไม่เป็นสมาชิกสภาในเวลาเดียวกัน	- นายกและรมต.รับผิดชอบต่อรัฐสภา - หากรัฐสภาลงมติไม่ไว้วางใจนายก + รมต.พ้นจากตำแหน่งเท่านั้น
นายกยุบสภาได้ด้วยเหตุผล - รัฐสภาไม่รับรองนโยบายของ ค.ร.ม. หรือขัดแย้งใน ค.ร.ม. - รัฐบาลแพะแค้นเสียงในการลงมติรับรองกฎหมายที่ ค.ร.ม. เสนอ	- รัฐสภาที่มีอำนาจออกกฎหมายและอนุมัติงบประมาณ - รัฐสภาอาจใช้วิธี อิมพีจ-เมนต์ให้ ปธน. ออกจากตำแหน่งก่อนวาระได้ - ปธน. ยุบสภาไม่ได้	
อังกฤษ ไทย ญี่ปุ่น อินเดีย ฯ	อเมริกา	ฝรั่งเศส ไอร์แลนด์ ออสเตรเลีย

ตัวอย่างข้อสอบ

เป้าหมายหลักของการแยกใช้อำนาจอธิปไตยเป็น 3 ทาง ตรงกับข้อใด

1. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ
2. ดำเนินการบริหารประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. พัฒนาประเทศในทุกด้านไปพร้อมๆ กัน
4. ปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

รูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยใกล้เคียงกับประเทศใดมากที่สุด

1. บรูไน
2. สิงคโปร์
3. ลาว
4. เกาหลีใต้

กลุ่มประเทศในข้อใดมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศ

1. เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม
2. ฝรั่งเศส อินเดีย อินโดนีเซีย
3. เดนมาร์ก นอร์เวย์ สวีเดน
4. เกาหลีใต้ มาเลเซีย อิสราเอล

ประเทศใดที่มีการปกครองแบบรัฐสภาทั้งหมด

1. ไทย สิงคโปร์ อินเดีย ญี่ปุ่น
2. นอร์เวย์ โปแลนด์ ออสเตรีย เกาหลีใต้
3. ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย บรูไน
4. สหรัฐฯ สหภาพโซเวียต จีน

ประมุขของประเทศที่มีการปกครองประชาธิปไตยแบบรัฐสภา คือตำแหน่งใด

1. พระมหากษัตริย์หรือประธานาธิบดี
2. นายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดี
3. นายกรัฐมนตรี
4. พระมหากษัตริย์

ข้อใดตรงกับลักษณะการปกครองแบบรัฐสภา

1. รัฐสภาใช้อำนาจอธิปไตยและบริหาร
2. สมาชิกวุฒิสภาต้องไม่เป็นผู้บริหาร
3. นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง
4. คณะรัฐมนตรีต้องได้รับความไว้วางใจจากรัฐสภา

ประธานาธิบดีเป็นประมุขและเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร มีนายกฯ และ ครม. บริหารร่วมกัน ครม.อยู่ภายใต้อำนาจของรัฐบาล

1. สหรัฐอเมริกา
2. ฝรั่งเศส
3. อินโดนีเซีย
4. ออสเตรีย

การปกครองที่ให้อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ เป็นอิสระเพื่อถ่วงดุลกัน คือ การปกครองประชาธิปไตยแบบใด

1. รัฐสภา
2. กึ่งรัฐสภา
3. ประธานาธิบดี
4. กึ่งประธานาธิบดี

ข้อใดมิใช่หน้าที่ของรัฐบาล

1. ทำหน้าที่นิติบัญญัติ
2. ทำหน้าที่แต่งตั้งฝ่ายบริหาร
3. ทำหน้าที่ควบคุมฝ่ายตุลาการ
4. ทำหน้าที่ควบคุมฝ่ายบริหาร

หน้าที่สำคัญของรัฐบาลคืออะไร

1. เสนอแผนพัฒนาประเทศ
2. ประกาศใช้กฎหมาย
3. บริหารประเทศ
4. ประชุมรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่างกฎหมาย

ในระบอบประชาธิปไตยสิทธิขั้นมูลฐานที่ประชาชนควรได้รับคือข้อใด

1. การเขียนการพิมพ์
2. การได้แสดงความคิดเห็น
3. การมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน
4. การได้ผลประโยชน์ตามที่เรียกร้อง

ข้อใดคือวัตถุประสงค์สำคัญที่สุดของพรรคการเมือง

1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง
2. การเข้าร่วมในการจัดตั้งรัฐบาล
3. การที่สมาชิกพรรคได้รับการเลือกตั้ง
4. การเป็นตัวแทนของกลุ่มผลประโยชน์

ตามหลักการของระบอบประชาธิปไตย ข้อใดคือเหตุผลของการยุบสภาผู้แทนราษฎร

1. เพื่อเปิดโอกาสให้มีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่
2. เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างพรรคการเมือง
3. เพื่อแก้ปัญหาการขาดเสถียรภาพของรัฐบาล
4. เพื่อยุติปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับสภาผู้แทนราษฎร

กิจกรรมทางการเมืองใดที่ฝ่ายบริหารในระบอบประชาธิปไตยไม่สามารถกระทำได้

1. บัญญัติกฎหมาย
2. ยกเลิกกฎหมาย
3. บังคับใช้กฎหมาย
4. วินิจฉัยการขัดกันของกฎหมาย

รูปแบบระบบเผด็จการ

อำนาจนิยม	- ควบคุมสิทธิเสรีภาพทางการเมือง - ให้เสรีภาพทางสังคม เศรษฐกิจ เช่น สิทธิในครอบครัว นับถือศาสนา ประกอบอาชีพ - ใช้ในแอฟริกา เอเชีย อเมริกาใต้
เบ็ดเสร็จนิยม	- ควบคุมทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม อาชีพ ครอบครัว การศึกษา - ประชาชนต้องเชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งรัฐอย่างเคร่งครัด - รัฐใช้วิธีลงโทษรุนแรง โฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชนศรัทธาจงรักภักดีต่อผู้นำ - สิทธิ เสรีภาพ ประชาชนถูกละเมิด
ความเหมือน	ผู้ปกครอง – คนเดียว หรือคณะบุคคล อำนาจรัฐ – ยกย่องให้ความสำคัญ ประโยชน์รัฐมากกว่าบุคคล ประชาชน – ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม – ให้ความรุนแรงกับประชาชน

ความแตกต่าง คือ

อำนาจนิยม	เบ็ดเสร็จนิยม
1. ควบคุมกิจกรรมการเมืองของบุคคล	1. ควบคุมทั้งการเมืองและทุกด้าน
2. ไม่ควบคุมสถาบัน องค์การ เช่น ครอบครัว	2. ควบคุม
3. ประชาชนมีหน้าที่เคารพเชื่อฟังคำสั่งรัฐ-ผู้ปกครองอย่างเคร่งครัด เน้นการแสดงออกที่จงรักภักดี	3. ประชาชนต้องปฏิบัติตามคำสั่งรัฐอย่างไม่จำกัด เพื่อความมั่นคงของชาติ

ระบบเบ็ดเสร็จนิยม มีทั้งเผด็จการขาวจัด (Fascist) และซ้ายจัด (Communist)

เผด็จการฟาสซิสต์	- เน้นลัทธิชาตินิยมรุนแรง - มีอุดมการณ์บูชารัฐและผู้นำที่เข้มแข็ง เช่น มุสโสลินี ฮิตเลอร์ - ฟื้นฟูระบบทหารเพื่อขยายดินแดน เพราะเชื่อว่ารัฐเป็นสิ่งมีชีวิต (เดบไต) - ผู้นำได้รับการสนับสนุนจากกองทัพและนักธุรกิจ - ระบบนี้ต่อต้านประชาธิปไตย และคอมมิวนิสต์
เผด็จการคอมมิวนิสต์	- เกิดจากการผสมผสานแนวคิดของคาร์ล มาร์กซ์และเลนิน - พรรคคอมมิวนิสต์ มีอำนาจสูงสุด ควบคุมกิจการทุกๆ ด้าน - ใช้ในสหภาพโซเวียต จีน คิวบา เวียดนาม ลาว เกาหลีเหนือ

ตัวอย่างข้อสอบ

เผด็จการอำนาจนิยมแตกต่างจากเผด็จการเบ็ดเสร็จนิยมในข้อใด

1. มีผู้ปกครองเดี่ยว ผู้ปกครองเป็นกลุ่มเล็ก
2. ควบคุมโดยใช้กำลังทหารบังคับ ควบคุมในทางเศรษฐกิจและสังคม
3. เน้นความสำคัญของผู้นำ เน้นความสำคัญของรัฐ
4. รวมอำนาจนิติบัญญัติ บริหารและตุลาการ รวมอำนาจการเมือง เศรษฐกิจและสังคม

ข้อใดไม่ใช่ระบบเผด็จการแบบเบ็ดเสร็จนิยม

1. เผด็จการทหาร	2. เผด็จการฟาสซิสต์
3. เผด็จการนาซี	4. เผด็จการคอมมิวนิสต์

ระบบเศรษฐกิจลัทธินิยม มี 4 รูปแบบ

1.ทุนนิยม	2.สังคมนิยมบังคับ (คอมมิวนิสต์)
1. เอกชน ดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจอย่างเสรีมีสิทธิในทรัพย์สิน 2. มีกลไกราคา 3. กำไรเป็นแรงจูงใจ การแข่งขันสูง 4. รัฐมีบทบาทน้อยแทรกแซงเพื่อความเป็นธรรม	1. รัฐเป็นเจ้าของทรัพย์สิน + ปัจจัยการผลิตวางแผนควบคุมจากส่วนกลาง 2. ไม่มีกลไกราคา 3. ไม่มีกำไร ไม่มีการแข่งขัน 4. รัฐมีบทบาทมาก ผูกขาดการค้าระหว่างประเทศ ดำเนินการ ศึกษา และคุมข่าวสาร
ข้อดี 1. เอกชนมีเสรีภาพในธุรกิจ บริโภค หาผลประโยชน์ 2. ลดภาระของรัฐ ข้อเสีย 1. เกิดความแตกต่างระหว่างรายได้ 2. ใช้ทรัพยากรสิ้นเปลือง 3. นายทุนรวยใหญ่มีอิทธิพล	ข้อดี 1. ทรัพยากรไม่เปลือง 2. ควบคุมกิจกรรมเศรษฐกิจที่มีผลต่อส่วนรวม ข้อเสีย 1. เอกชนถูกจำกัดเสรีภาพในธุรกิจ บริโภค เอกชนไม่สามารถเป็นเจ้าของทรัพย์สิน
อเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย	คิวบา เกาหลีเหนือ มอโกเลีย สาธารณรัฐประชาชนจีน - ตั้งเสียผิง ใช้นโยบาย 4 ทันสมัย
3.ผสม (ทุนนิยม – สังคมนิยม)	4.สังคมนิยมเสรี (ประชาธิปไตย)
1. รัฐ เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ มีผลต่อส่วนรวม - วางแผน กำหนดนโยบายเศรษฐกิจ - แทรกแซง ควบคุม กำหนดราคาบางเรื่อง เพื่อประโยชน์ส่วนรวม หรือให้เศรษฐกิจเติบโตระดับที่เหมาะสม 2. เอกชน เป็นเจ้าของทรัพย์สิน + ปัจจัยการผลิตขนาดใหญ่ (ที่รัฐไม่ทำ) ขนาดย่อมและกิจการส่วนใหญ่ 3. มีการแข่งขันและกำไร (ระดับหนึ่ง) 4. มีกลไกราคา (ระดับหนึ่ง) และมีที่รัฐควบคุม 5. มีการใช้ระบบภาษีเพื่อกระจายรายได้ (ระดับหนึ่ง) 6. มีสวัสดิการแก่ประชาชน (ระดับหนึ่ง) ♥ ไม่มีเป้าหมายจัดชนชั้น, กระจายรายได้ที่เป็นธรรม	1. รัฐเป็นเจ้าของดำเนินการขนาดใหญ่ จัดสรรทรัพยากร โอนเป็นของรัฐ - วางแผนกำหนดจากส่วนกลาง - จัดสรรทรัพยากรแก้ปัญหาพื้นฐาน 2. เอกชน เป็นเจ้าของทรัพย์สินและปัจจัยการผลิตบางอย่าง ขนาดเล็ก 3. การแข่งขัน กำไร (น้อยกว่า 3) 4. กลไกราคา (น้อยกว่า 3) 5. ใช้ระบบภาษีอัตราก้าวหน้าเพื่อกระจายรายได้ที่เป็นธรรม (มากกว่า 3) 6. มีสวัสดิการแก่ประชาชน (มากกว่า 3) ♥ มีเป้าหมายกระจายรายได้เท่าเทียมกัน

ตัวอย่างข้อสอบ

ประเทศที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตยแต่มีการกระจายรายได้สูง ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจมีการจัดสวัสดิการทางสังคม ประเทศดังกล่าวเป็นเศรษฐกิจระบบใด

1.ทุนนิยม	2. เสรีนิยม
3. สังคมนิยมประชาธิปไตย	4. สังคมนิยมคอมมิวนิสต์

การให้รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ลงทุนในกิจการสาธารณูปโภคเป็นลักษณะการดำเนินการทางเศรษฐกิจแบบใด

1. ทุนนิยม	2. เสรีนิยม
3. ชาตินิยม	4. สังคมนิยม

ประเทศใดนำแนวคิดของระบบสังคมนิยมประชาธิปไตยมาใช้

1. สวีเดน	2. อินเดีย
3. สาธารณรัฐประชาชนจีน	4. สาธารณรัฐแอฟริกาใต้

บทบาทของรัฐในระบบทุนนิยมตรงกับข้อใด

1. รัฐดำเนินธุรกิจในการขนาดใหญ่ๆ แทนเอกชน
2. รัฐแทรกแซงในระบบเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม
3. รัฐเก็บภาษีสูงและจัดสวัสดิการให้ประชาชนโดยไม่คิดมูลค่า
4. รัฐจำกัดการสะสมทุนของเอกชน

ข้อใดคือหลักการสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม

1. ยอมรับการลงทุนของเอกชนส่วนใหญ่
2. การเปิดโอกาสให้ต่างชาติมาลงทุน
3. ราคาสินค้าเป็นไปตามความต้องการของผู้ซื้อและจำนวนสินค้าของผู้ขาย
4. การที่รัฐบาลเข้าควบคุมหรือวางแผนปัจจัยการผลิตเอง